

Het hoofd boven water houden

Nog maar pas werd de oproep “Mail onze boodschap aan de Vlaamse parlementsleden: ‘De [em]M[er] loopt over!’” gelanceerd en in enkele uren vertrokken meer dan 10.000 brieven richting Vlaams parlement! Een bewijs dat de verontwaardiging bij het Vlaams onderwijspersoneel niet onderschat mag worden, zelfs niet in de laatste dagen van een legislatuur.

Ja-stem

Als de Vlaamse parlementsleden instemmen met het M-decreet zoals het nu voorligt, leggen zij verplichtingen op aan de scholen maar komen zij hun eigen verplichtingen niet na. Het VN-verdrag bevat ambities voor meer inclusief onderwijs mét duidelijke verplichtingen aan de overheid over omkadering, professionalisering en middelen. De goedkeuring van het M-decreet zal veel wrevel veroorzaken in de scholen. Niet omdat scholen geen goed onderwijs willen bieden aan alle leerlingen maar omdat zij dat goed onderwijs dan niet meer kunnen garanderen.

Hoge kwetsbaarheid

Van nature is de leerkracht trots op zijn leerlingen, zijn werk en zijn school. Vaak zien leerkrachten kwaliteit van onderwijs als een persoonlijke verantwoordelijkheid. Onderwijspersoneelsleden hebben ook de eigenschap hun werk iedere dag beter te willen doen. Dit stelt hoge eisen aan hun persoonlijk engagement. Juist die intense betrokkenheid zorgt voor een hoge kwetsbaarheid. De wijze waarop de overheid vandaag omgaat met het onderwijspersoneel kwetst diep, zeer diep. Vooral als het onderwijspersoneel ervaart dat het hen sterk raakt in hun professionele identiteit. Het leidt tot reacties van boosheid, verweer en machteloosheid.

Verontwaardiging als eerste stap naar verzet

Stapels onderzoek en dikke beleidsrapporten beschrijven wat er in onderwijs fout loopt. Antwoorden op vragen naar focus op de kernopdracht, structureel ruimte voor overleg, daadwerkelijke ondersteuning en realisatie van blijvende professionalisering blijven (alsnog) uit. Jammer genoeg denken ministers de wereld te hebben veranderd door er veel en lang over te vergaderen, scherpe analyses te maken, klinkende uitspraken te doen of te zoeken naar simpele en liefst goedkope oplossingen. Vooral op het einde van een legislatuur tonen ministers zich trots als de lijst van maatregelen die afgevinkt werd, lang is. De wijze waarop is van ondergeschikt belang. Het onderwijspersoneel zwijgt niet meer. Het in zichzelf gekeerd zijn vanuit de zorg ‘het hoofd boven water te houden’ en het ‘genoeg aan eigen problemen’ is voorbij. Moedeloosheid maakt plaats voor verontwaardiging. Verontwaardiging als eerste stap naar verzet. Verzet om de dingen werkelijk te kunnen veranderen.

Wissel op de toekomst

De hoorzittingen in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke kansen leidden ertoe dat het M-decreet een jaar later in werking treedt. Slechts één jaar. Dit uitstel komt vooral tegemoet aan regelgevende bezwaren en vervult onvol-

doende de belangrijkste zorgen van het onderwijspersoneel: een bijkomend budget voor de specifieke onderwijsbehoefte van leerlingen, de nood aan professionalisering, duidelijkheid over personeelsverschuivingen, oplossingen voor de GON en ION-werkvoorwaarden, versnippering van ondersteuning, ... Het zijn zorgen die unaniem onderschreven worden door voor- en tegenstanders van meer inclusief onderwijs. Het zijn zorgen van onderwijspersoneel uit het gewoon onderwijs én het buitengewoon onderwijs. Het niet zoeken naar oplossingen, legt een wissel op de toekomst.

Verantwoordelijkheid nemen

Vlaamse parlementsleden die kiezen voor een eenzijdige uitvoering van het VN-verdrag en die zonder bijkomende garanties hun ja-stem geven aan het M-decreet, zullen het in de komende verkiezingsperiode bijzonder moeilijk hebben de onderwijspersoneelsleden te overtuigen van hun goede bedoelingen. ■

Actie ‘De emmer loopt over!’, blz. 5-7.

Het onderwijspersoneel
zwijgt niet meer.
Moedeloosheid maakt
plaats voor
verontwaardiging.